

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 29 december 2020

1135/2020

Lag om ändring av renskötsellagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i renskötsellagen (848/1990) 32 § 1 mom., det inledande stycket i 34 § 1 mom. och 34 § 3 mom., 36–38 §, 43 § 4 mom. och 51 §,
av dem det inledande stycket i 34 § 1 mom. sådant det lyder i lag 54/2000 samt 36 och 38 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 1466/2009, samt
fogas till lagen en ny kapitelrubrik före 36 §, nya 36 a och 37 a § samt en ny kapitelrubrik före 39 § som följer:

32 §

Skyldighet att uppföra gården

Ett renbeteslag är skyldigt att uppföra ett gärde eller någon annan anläggning eller konstruktion (*ingårdning*) för att odlingar och utanför samernas hembygdsområde även trädgårdar, fasta bostäders gårdar och områden som används för andra särskilda ändamål ska skyddas mot renar. Skyldigheten att uppföra gården föreligger då sådana behövs för att hindra skador och byggkostnaderna är skäligen jämfört med den sannolika nyttan av uppförandet.

34 §

Skada som ersätts

Skador som renar har orsakat jord- och skogsbruket eller på områden som avses i 31 § 1 mom. ska ersättas den skadelidande. Skadeståndet kan jämkas i enlighet med vad som föreskrivs i skadeståndslagen (412/1974). Skadestånd betalas dock inte

En i 1 mom. avsedd skada som ska ersättas och för vilken den skadelidande yrkar ersättning, ska anmälas till renbeteslaget utan obefogat dröjsmål.

Renskadenämnden och dess uppgifter

36 §

Renskadenämnden

Renskadenämnden är ett oberoende sakkunnigorgan. Medlemmar i nämnden är ordföranden, vice ordföranden och minst fem andra medlemmar. Medlemmarna har uppdraget som bisyssla och handlar under tjänsteansvar.

Jord- och skogsbruksministeriet utnämner renskadenämndens medlemmar för fyra år i sänder. Innan medlemmarna utses ska jord- och skogsbruksministeriet höra de producent- och näringsorganisationer som är centrala med tanke på ärendet.

Livsmedelsverket sörjer för nämndens administrativa tjänster och beslutar om grunderna för arvoden och ersättningar till nämndens medlemmar.

Närmare bestämmelser om utnämningen av medlemmarna i nämnden utfärdas genom förordning av statsrådet. Genom förordning av statsrådet utfärdas också bestämmelser om behörighetsvillkoren för medlemmarna samt om organiseringen av nämndens verksamhet.

36 a §

Renskadenämndens uppgifter

Renskadenämnden har till uppgift att på begäran ge utlåtanden om

- 1) renbeteslagets skyldighet enligt 32 § att uppföra gården,
- 2) huruvida en i 34 § avsedd skada som ska ersättas har orsakats av renar och skadans storlek specificerad enligt skadans art,
- 3) det i 43 § 4 mom. avsedda gängse priset för renar.

Har någon annan omständighet, som inte har samband med den gärning som orsakat skadan, också bidragit till en skada som avses i 1 mom. 2 punkten, ska i utlåtandet uppges en uppskattning av sakens inverkan på skadans storlek.

På renskadenämnden ankommer också medling i tvistemål som gäller de omständigheter som nämns i 1 mom.

37 §

Behandling av utlåtandeärenden

Utlåtanden av renskadenämnden ska begäras skriftligen. Utlåtande kan begäras av renbeteslaget, markägaren eller markinnehavaren eller den skadelidande eller någon annan ersättningsberättigad. I begäran ska anges parternas namn och adresser samt behövliga uppgifter om det ärende som begäran om utlåtande gäller.

Utlåtande behöver inte ges om begäran om utlåtande är uppenbart grundlös. Om det i ett ärende där utlåtande begärs har meddelats ett domstolsavgörande eller om det är känt att ärendet är anhängigt vid en domstol, får nämnden inte behandla en parts begäran om utlåtande till den del domstolen har avgjort ärendet eller ärendet är föremål för rättegång. Om ett ärende som hör till nämndens behörighet är anhängigt vid en domstol, kan nämnden dock lämna utlåtande till domstolen när den begär det.

Syn ska förrättas i ärendet, om det inte anses uppenbart onödigt. Syn får förrättas på ett område som omfattas av hemfriden endast med tillstånd av fastighetsinnehavaren. Nämnden har rätt att av parterna få de handlingar i ärendet som är nödvändiga för att ge ett utlåtande. Vid behandlingen och avgörandet av ärendet iakttas i övrigt bestämmelserna i för-

valtningslagen (434/2003), lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999), språklagen (423/2003) och samiska språklagen (1086/2003).

37 a §

Om förlikning

Parterna i ett tvistemål som gäller omständigheter som nämns i 36 a § 1 mom. kan begära att renskadenämnden förordnar en av sina medlemmar att bistå parterna med att lösa sin tvist i godo. Om begäran framförs efter det att begäran om utlåtande har blivit anhängig, avbryts behandlingen av begäran om utlåtande för den tid förlikningsförfarandet pågår. Den syn som behövs kan dock förrättas före avbrottet, om syftet med synen annars skulle äventyras. Behandlingen av begäran om utlåtande upphör när förlikning uppnås.

Tingsrätten kan stadfästa en förlikning som har gjorts i ett förfarande enligt 1 mom. så att den blir verkställbar i enlighet med vad som föreskrivs i lagen om medling i tvistemål och stadfästelse av förlikning i allmänna domstolar (394/2011).

38 §

Avgifter och kostnader

För utlåtanden samt för behandling som har avslutats på grund av att begäran om utlåtande återkallats av någon annan orsak än uppnådd förlikning tas det ut en avgift hos den som inlett ärendet. För förlikningsförfaranden och för behandlingen av ett utlåtandeärende där förlikning uppnåtts utan medling tas det ut en avgift som fördelas jämnt mellan parterna.

Bestämmelser om avgifterna utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet. Avgifterna kan fastställas till ett belopp som är lägre än självkostnadsvärdet. På avgifterna tillämpas i övrigt bestämmelserna i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

Parterna svarar själva för sina egna kostnader.

6 b kap.

Rätt till uppförande av rengården och virkestagning

39 §

Uppförande av rengården

43 §

Överlåtelse av renboskap

När överlåtaren kräver det ska renbeteslaget använda sin förköpsrätt, om det har vägrat tillstånd till förvärv av renboskap. När renbeteslaget använder förköpsrätten, ska det köpa alla överlåtna renar och betala överlåtaren samma pris för dem som han eller hon skulle ha fått av köparen. Om överlåtelsen varit vederlagsfri eller köpeskillingen väsentligt avvikit från gängse pris, ska renbeteslaget till överlåtaren betala gängse pris för renarna.

1135/2020

51 §

Försäkran

Innan en renvärd, en vicevärd, en arbetsledare eller en räknare vid renskiljning börjar utföra sitt uppdrag ska han eller hon underteckna en försäkran.

Närmare bestämmelser om försäkran utfärdas genom förordning av statsrådet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2021.

De värderingsnämnder som är tillsatta vid ikraftträdandet av denna lag fortsätter till dess att jord- och skogsbruksministeriet har tillsatt den renskadenämnd som avses i denna lag.

Ett ärende som blivit anhängigt vid en värderingsnämnd före tillsättandet av renskadenämnden ska behandlas i enlighet med de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Helsingfors den 17 december 2020

Republikens President

Sauli Niinistö

Jord- och skogsbruksminister Jari Leppä

Láhka**boazodoallolága rievdadeamis**

Riikkabeivviid mearrádusa mielde
rievdaduvvo boazodoallolága (848/1990) 32 § 1 momeanta, 34 § 1 momeanta láidehuslogu ja 3 momeanta, 36–38 §, 43 § 4 momeanta ja 51 §, dakkárin go dain leat 36 ja 38 § oassin lágas (1466/2009), sihke
lasihuvvo 36 § ovddabeallai odđa logu bajilčálus, láhkii odđa 36 a ja 37 a § sihke 39 § ovddabeallai odđa logu bajilčálus čuovvovaččat:

32 §

Áidungeatnegasvuohta

Bálggus lea geatnegahtton hukset áiddi, eará rusttega dehe huksehusa (áidun) gilvineatnamiid ja eará sajes go sámiid ruovttuguovllus maid šaddogárddiid, fásta visttiid šiljuid ja eará sierra atnui válđojuvvon guovlluid suodjaleami várás bohccuin. Áidungeatnegasvuođa eaktun lea, ahte áidun lea dárbbášlaš vahágiid caggama várás ja ahte huksengolut leat govttolaččat áidumis duodalági mielde ožžojuvvon ávkki ektui.

34 §

Buhttenvuloš vahát

Bohccuid eanan- ja vuovdedollui dagahan vahát dego maid bohccuid 31 § 1 momeanttas dárkkuhuvvon guovllus šaddan vahát ferte buhttejuvvot vahátgillájeaddjai. Vahátbuhtadus sáhhtá soabahuvvot dađi lági mielde go vahátbuhtaduslágas (412/1974) mearriduvvo. Vahátbuhtadus ii goitge máksojuvvo:

Ovddabealde 1 momeanttas dárkkuhuvvon buhttenvuloš vahágis, mas vahátgillájeaddji gáibida buhtadusa, ferte ilmmuhuvvot bálgosii almmá dárbbášmeahttun ájiheami haga.

6 a lohku

Boazovahátlávdegoddi ja dan barggut

36 §

Boazovahátlávdegoddi

Boazovahátlávdegoddi lea iešmearrideaddji áššedovdiorgána. Lávdegotti lahttun leat ságadoalli, várreságadoalli ja unnimusat vihtta eará lahtu. Lahtut leat oalgedoaimasaččat ja barget virgeovddasvástádusain.

Eanan- ja meahccedoalloministeriija nammada boazovahátlávdegotti lahtuid njealji jahkái hávállassii. Ovdal lahtuid nammadeami eanan- ja meahccedoalloministeriija ferte hullat ášši dáfus guovddáš buvttadeaddji- ja ealáhusorganisašuvnnaid.

Biebmebarráigeahčču fuolaha lávdegotti hálddahusbálvalusain ja mearrida dan lahtuid báلكkašumiid ja buhtadusaid vuoduin.

Stáhtaráđi ásašusain addojuvvojit dárkkileabbo njuolggadusat lávdegotti lahtuid nammadeamis. Stáhtaráđi ásašusain addojuvvojit maid njuolggadusat lahtuid gelbbolašvuoda gáibádusain ja lávdegotti doaimma ordnemis.

36 a §

Boazovahátlávdegotti barggut

Boazovahátlávdegotti bargun lea bivdaga mielde addit cealkámušaid das:

- 1) mii lea bálgosa 32 §:s dárkkuhuvvon áidungeatnegasvuohhta;
- 2) leatgo bohccot dagahan 34 §:s dárkkuhuvvon buhtenvuloš vahága ja mii lea vahága sturrodat vahátšlájaid sierranastima mielde;
- 3) mii lea 43 § 4 momeanttas dárkkuhuvvon bohccuid dohkálaš haddi.

Juos eará vahága šaddan dahkui gullameahttun ášši lea maid leamaš 1 momeantta 2 čuoggás dárkkuhuvvon vahága sivvan, cealkámušas ilmmuhuvvo árvoštallan ášši váikkuhusas vahága sturrodahkii.

Boazovahátlávdegoddái gullá maid soabahallandoaibma 1 momeanttas namuhuvvon áššiid guoskevaš riidoáššiin.

37 §

Cealkámušášši gieđahallan

Boazovahátlávdegottis bivdojuvvo cealkámuš čálalaččat. Cealkámuša sáhtta bivdit bálggus, eananeaggát dehe hálddašeaddji dehe vahága gillán dehe eará buhtadussii vuoiggalaš. Bivdagis galgá ilmmuhit ášši oassebeliid namaid ja čujhusaid sihke dárbbášlaš dieđuid áššis, man cealkámušbivdda guoská.

Cealkámuša ii dárbbat addit, juos cealkámušbivdda lea dárbbatmeahttun. Juos cealkámušáššis lea addojuvvon duopmostuolu čoavddus dehe lea dieđus ášši johtáhuvvon duopmostuolus, ii lávdegotti čovdojuvvon dehe daid oasis geat leat dikkis, oaččo gieđahallat oassebeali dahkan cealkámušbivdaga. Juos ášši, mii gullá lávdegotti doaibmaváldái, lea johtáhuvvan duopmostuolus, lávdegoddi sáhtta liikká addit cealkámuša duopmostullui dan bivdagis.

Áššis ferte doaimmahuvvot dárkkisteapmi, juos dat ii gehččojuvvo čielgasit dárbbatmeahttumin. Dárkkisteami sáhtta doaimmahit ruovtturáfi biirii gullevaš viidodagas dušše giddodaga hálddašeaddji lobiin. Lávdegottis lea vuoigatvuohhta oažžut oassebeliin cealkámušaid addima dáfus vealtameahttun áššegirjjiid, mat laktásit áššái. Ášši gieđahallamis ja čoavdimis čuvvojuvvo muđuid, mii hálddahuslágas (434/2003), eiseválddiid doaimma almmolašvuodas addojuvvon lágas (621/1999), giellalágas (423/2003) ja sámi giellalágas (1086/2003) mearriduvvo.

37 a §

Soabadis

Ovddabealde 36 a § 1 momeanttas namuhuvvon áššiid riidoášši oassebealit sáhttet bivdit, ahte boazovahátlávdegoddi mearrá ovttalahtus veahkehit oassebeliid čoavdit áššis soabalaččat. Juos bivdda dahkkojuvvo go cealkámušbivdda johtáhuvvo, de cealkámušbivdaga gieđahallan

gaskkalduvva soabahallanmeannudeami áigái. Dárbblaš dárkkisteapmi sáhtá goitge dollojuvot ovdal gaskkalduhttima, juos dárkkisteami ulbmila ollašuvvan muđuid šattašii vára vuollái. Cealkámušbivdaga giedahallan nohká go soabat šaddá.

Diggeriekti sáhtá nannet 1 momeanttas dárkkuhuvvon meannudeamis dahkkojuvvon soabada ollašuttengelbbolažžan dađi lági mielde go riidoáššiid soabahallamis ja soabada nannemis almmolaš duopmostuoluin addojuvvon lágas (394/2011) mearriduvvo

38 §

Mávssut ja golut

Cealkámušain ja giedahallamis, mii lea nohkan cealkámušbivdaga eret geassimii eará ákka go olahuvvon soabada dihte, berrojuvvo máksu ášši johtáheaddjis. Sobahallanmeannudeamis ja almmá soabada haga soabadii nohkan cealkámušášši giedahallamis berrojuvvo máksu, mii juohkása oassebeliid gaska ovttá dási.

Mávssuin mearriduvvo eanan- ja meahcedoalloministeriija ásašusain. Mávssut sáhttet mearriduvvot iežasgoasttidanárvvu vuollelii. Mávssuide guoskaduvvo muđuid, mii stáhta máksinvuođđolágain (150/1992) mearriduvvo.

Iežaset goluid oassebealit gokčēt ieža.

6 b lohku

Vuoigatvuohta boazoáiddiid huksemii ja muoraid váldimii

39 §

Boazoáiddiid huksen

43 §

Boazoealu luobaheapmi

Luobaheaddji gáibádusas bálggus ferte geavahit ovdaoastinvuoigatvuođas, juos dat lea gielđán boazoealu oazžunlobi. Ovdaoastinvuoigatvuođa geavahettiinis bálggus ferte oastit buot luobahuvvon bohccuid ja máksit dain bohccuid luobaheaddjái seamma hatti, man son livččii ožžon oastis. Juos luobaheamis ii lean buhtadus dehe gávpehaddi spiehkkasii čielgasit dohkálaš hattis, bálggus ferte máksit luobaheaddjái bohccuid dohkálaš hatti.

51 §

Dáhkádus

Ovdal go lea álgán iežas bargui boazoisit, várreboazoisit, bargohoavda ja boazorátkimiid lohkki ferte vuolláičállit dáhkádusa.

Dárkilit njuolggadusat dáhkádusas addojuvvojit stáhtaráđi ásašusain.

Dát láhka boahá fápmui ođđajagimánu 1 beaivve 2021.

Go dát láhka boahá fápmui, de ásašuvvon árvvoštallánlávdegottit jotket dan ráđjái, go eanan- ja meahcedoalloministeriija lea ásašan boazovahátlávdegotti dán lága mielde.

1135/2020

Árvvoštallanlávdegottis ovdal boazovahátlávdegotti ásaheami johttáhuvvon ášši giedahallojuvvo dán lága fápmui bohtima maŋŋel gustojeaddji njuolggadusaid mielde, mat leat leamaš fámus.

Helssegis juovlamánu 17. beaivve 2020

Dásseválldi Presideanta

Sauli Niinistö

Eanan- ja meahccedoalloministeriija Jari Leppä